

הלכות פסח שו"ע אדה"ז

Hilchos Pesach

Daily study program

Unit 1

תעב דיני הסיבה וד' כוסות ובו ל"א סעיפים:

א יהיה שולחנו ערוך מבעוד יום כדי להתחיל הסדר מיד כשתחשך^א ואף אם הוא בבית המדרש יקום^ב מיד כשתחשך^ג שמצוה למהר להתחיל הסדר בשביל התינוקות שלא ישנו^ד והתורה אמרה^ה והגדת לבנך ביום ההוא:

ב ומכל מקום לא ימהר להתחיל הקידוש קודם שיהיה ודאי חשיכה^ו אף על פי שבשאר ימים טובים^ז יכול האדם להוסיף מחול על הקודש לקדש ולאכול מבעוד יום^ח מכל מקום בפסח אינו יכול לעשות כן לפי שאכילת מצה הוקשה לאכילת פסח^ט שנאמר^י על מצות ומרורים יאכלוהו ובפסח נאמר^{יא} ואכלו את הבשר בלילה הזה בלילה ממש וכיון שאכילת מצה שהיא מן התורה אינו אלא בלילה לכן גם כל הארבע כוסות שתקנו חכמים אינו אלא בלילה בזמן הראוי לאכילת מצה^{יב} שכל מה שתקנו חכמים כעין של תורה תקנו^{יג} וכוס של קידוש הוא אחד מן הארבע כוסות לפיכך צריך בלילה ממש^{יד} ולא במה שהוסיף מחול על הקודש:

ג מי שהוא אבל אפילו על אביו ואמו חייב להסב ואינו רשאי למנוע מלהסב מחמת האבילות שהרי משעברו שבעה רשאי להסב על מטתו אפילו בחול שאינו חייב בכפיית המטה אלא תוך שבעה^{טו} ואפילו נקבר מתו בערב פסח מכל מקום מיד שהגיע הפסח בטלה ממנו האבילות שבעה^{טז} אם נהג אבילות שעה אחת קודם הלילה כמו שנתבאר ביורה דעה סי' שצ"ט^{יז}:

ד אבל אם לא נהג אבילות כלל קודם הפסח בענין שעדיין לא בטלה ממש^{יח} אבילות שבעה^{יט} נוהגין שלא להסב בליל פסח^כ לפי שחושבין הסיבה זו כדברים שבצינעה שהוא נוהג אותם ברגל כמו שנתבאר ביו"ד שם^{כא} ומכל מקום יכול ללבוש הקיטל שלובשין בשעת עשיית הסדר^{כב} שבגד זה הוא בגד מתים^{כג} ולובשין אותו להכניע הלב שלא תזוח דעתו מחמת השמחה והחירות שעושין בליל זה^{כד}:

ה וחייב האבל בהלל שבלילה זה אף שאין נוהגין לקרות הלל בבית האבל מכל מקום הלל זה חובה הוא^{כה}:

ו אע"פ שבכל השנה טוב למעט בכלים נאים זכר לחורבן מכל מקום בליל פסח טוב להרבות^{כו} בכלים נאים כפי כח^{כז} אפילו הכלים שאין צריך לסעודה^{כח} יסדרם יפה על השולחן^{כט} לנוי זכר לחירות^ל.

הלכות פסח שו"ע אדה"ז

Hilchos Pesach

Daily study program

ואפילו כלים הממושכנים בידו מן הנכרי יסדרם על השולחן^{לא} לנוי^{לב} ואף אם ירצה להשתמש בהם אין בזה משום גזל הנכרי ולא משום גניבת דעת^{לג} כמו שנתבאר ביורה דעה סי' ק"כ^{לד}:

ז ויכין מקום מושבו^{לה} שישב בהסיבה^{לו} דרך חירות^{לז} כדרך שהמלכים והגדולים אוכלים^{לח} לפי שבכל דור ודור^{לט} חייב האדם^מ להראות^{מא} את עצמו כאלו הוא עתה יוצא משעבוד מצרים^{מב} שנאמר^{מג} בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים ועל דבר זה צוה הקדוש ברוך הוא^{מד} וזכרת כי עבד היית במצרים כאילו אתה בעצמך היית במצרים עבד ונפדית ויצאת לחירות^{מה} לפיכך צריך לעשות כל מעשה לילה זה דרך חירות^{מו} כמו שנתבאר^{מז}:

ח ועני שאין לו כרים וכסתות להסב עליהן^{מח} מכל מקום ישב על הספסל^{מט} ולא על הקרקע^{נא} כבשאר ימות השנה ואם אפשר לו לסמוך על ירך של חברו הרי זו נקראת הסיבה^{נב} אבל לא יסמוך על ירך עצמו מפני שנראה כדואג^{נב} ואין זו דרך חירות^{נג}:

ט וכשהוא מיסב לא יטה על גבו ולא על פניו^{נד} שאין זה דרך חירות^{נה} אלא יטה על צדו השמאלית^{נו} ולא על הימנית^{נז} שאין דרך הסיבה בכך שהרי צריך לאכול בימין^{נח} ועוד שאם יסב בימין יוכל לבוא לידי סכנה לפי שהושט הוא בימין והקנה בשמאל ואם יטה על ימינו יהיה הושט מלמטה וקנה^{נט} מלמעלה ויהא נפתח הכובע שעל פי הקנה מאליו ויכנס המאכל דרך הקנה ויבוא לידי סכנה^ס ולפיכך אף מי שהוא איטר שדרכו לאכול בשמאל אף על פי כן יסב על שמאלו שהוא שמאל כל אדם^{סא}: